

Pautas para la entrega del informe: https://www.ub.edu/rimda/informe_final

Projecte d'innovació docent
RIMDA – Facultat d'Educació

**El portafolis digital d'aprenentatge per al desenvolupament
de les competències transversals i específiques al
pràcticum del màster en Direcció i Gestió de Centres
Educatius
(2023PID-UB/018)**

- Informe Final -

UNIVERSITAT_{DE}
BARCELONA

ÍNDIX

1. DADES TÈNCICAS DEL PROJECTE.....	3
2. PRESENTACIÓ.....	3
2.1. Dades del context d'aplicació:	3
2.2. Finalitat de la innovació.....	4
2.3. Objectius	4
3. DESENVOLUPAMENT DE L'ACTUACIÓ: ACCIONS DESPLEGADES	4
4. RESULTATS: QUALITATIUS I QUANTITATIUS I METODOLOGIA EMPRADA.....	9
5. CONCLUSIONS: SOBRE L'ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS PREVISTOS Y VALORACIÓ DELS IMPLICATS: PDI, ALUMNAT, FACULTAT,	11
6. CONTINUÏTAT I ELEMENTS DE MILLORA.....	13
7. DIFUSIÓ DE L'EXPERIÈNCIA	14

1. DADES TÈNCICAS DEL PROJECTE

El portafolis digital d'aprenentatge per al desenvolupament de les competències transversals i específiques al pràcticum del màster en Direcció i Gestió de Centres Educatius

Codi: 2023PID-UB/018

Grup implicat:

PDI (UB)

Dra. Trinidad Mentado. Universitat de Barcelona
Dra. Dorys Sabando. Universitat de Barcelona
Dra. Núria Serrat. Universitat de Barcelona
Prof. Juan José González. Universitat de Barcelona
Dra. Pilar Janer. Universitat de Barcelona
Prof. Lluís Carol. Universitat de Barcelona
Dra. Meritxell Balcells. Universitat de Barcelona

Altres participants

Juan Camilo
Patricia Ojeda

Grups d'innovació docent implicats

FODIP (Formació Docent i Innovació Pedagògica)
LMI (Learning, Media & Social Interaccions)

Durada del projecte: 2 anys (novembre de 2023- novembre de 2025)

Responsable: Dra. Trinidad Mentado Labao

2. PRESENTACIÓ

2.1. Dades del context d'aplicació

- Assignatura implicada: Pràctiques Externes Obligatòries
- Ensenyament: Màster Oficial de Direcció i Gestió de Centres Educatius
- Tipus d'assignatura: Obligatòria
- Pla docent:
 - o <http://grad.ub.edu/grad3/plae/AccesInformePDInfes?curs=2023&assign=575183&ens=M2903&recurs=pladocent&n2=1&idioma=CAT>
- Alumnat matriculat: 22
- PDI de l'equip docent: 13
- PDI de l'equip docent implicat en el projecte: 7.

2.2. Finalitat de la innovació

Oferir als estudiants espais d'aprenentatge que els permetin desenvolupar i enfortir competències per a la direcció escolar; establir futurs espais de recerca que possibilitin la resolució dels diversos problemes a què s'enfronta l'educació actual; i enfortir processos d'avaluació i de reflexió des del rol de cadascun dels actors (estudiant, tutors UB i mentors del centre) per a la millora formativa dels futurs directius.

En definitiva: Millorar l'adquisició de les competències transversals i específiques a l'assignatura del pràcticum al Màster de Direcció i Gestió de Centres Educatius utilitzant el portafolis digital d'aprenentatge.

2.3. Objectius

- Identificar i analitzar bones pràctiques en l'ús del portafolis digital d'aprenentatge com a eina formativa, integradora i avaluativa dins de l'assignatura de pràcticum que puguin servir de marc referencial a la nostra oferta formativa de màsters.
- Dissenyar i implementar el portafolis digital d'aprenentatge com a eina formativa, integradora i avaluativa dins de l'assignatura de pràcticum al Màster de Direcció i Gestió de Centres Educatius (MDGCE)
- Avaluar i valorar a implementació del portafolis digital d'aprenentatge com a eina formativa, integradora i avaluativa per a l'assoliment de les competències específiques i transversals al MDGCE
- Proposar els ajustaments necessaris i difondre els resultats obtinguts

3. DESENVOLUPAMENT DE L'ACTUACIÓ: ACCIONS DESPLEGADES

Amb més de quaranta anys de trajectòria, el Màster en Direcció i Gestió de Centres Educatius (MDGCE) de la Universitat de Barcelona s'ha consolidat com un referent en la formació de directius escolars, tant a nivell nacional com internacional. El recent canvi de Pla d'Estudis ha representat una oportunitat per actualitzar el Pràcticum i alinear-lo amb les necessitats actuals del lideratge educatiu.

La implementació de l'assignatura de Pràcticum amb una durada de 125 hores (5 crèdits ECTS) va comportar una primera proposta metodològica basada en l'elaboració d'un estudi descriptiu sobre quatre tòpics. Tanmateix, els resultats obtinguts durant el primer any de desenvolupament van posar de manifest la necessitat de revisar aquesta metodologia per fer-la més coherent amb les funcions pròpies del rol directiu i per fomentar una reflexió més profunda i crítica sobre la pràctica de lideratge educatiu.

La graella mostra el pla de treball i la relació entre objectius, accions, activitats eines i indicadors que cal tenir presents per portar a terme:

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIUS ESPECÍFIQS	ACCIONS	ACTIVITATS	EINES D'AVALUACIÓ	INDICADORS D'AVALUACIÓ	
<p>Utilitzar el portafolis digital d'aprenentatge per millorar l'adquisició de les competències transversals i específiques a l'assignatura del pràcticum al Màster de Direcció i Gestió de Centres Educatius.</p>	<p>Identificar i analitzar bones pràctiques en l'ús del portafolis digital d'aprenentatge com a eina formativa, integradora i avaluativa dins de l'assignatura de pràcticum que puguin servir de marc referencial a la nostra oferta formativa de màsters</p>	<p>Revisió sistemàtica de la literatura científica sobre referents teòrics i pràctics en l'ús del portafolis digital d'aprenentatge en la formació de màster i especialment en l'assignatura de pràcticum</p>	<p>Cerca i revisió de material bibliogràfic en bases de dades sobre l'ús del portafolis digital</p> <p>Sessions de treball intern per aprofundir teòricament en el ús, utilitats, modalitats i implementació del portafolis electrònic en la formació de postgrau.</p>	<p>Material bibliogràfic de diferents bases de dades</p>	<p>Cerca de diferents estratègies d'ús, utilitat i implementació del portafolis digital d'aprenentatge a la formació de directius d'institucions educatives</p>	
		<p>Compilar i descriure bones pràctiques portades a terme respecte a l'ús del portafolis digital d'aprenentatge en la formació de postgrau</p>	<p>Elaborar un marc referencial de diferents propostes en l'ús del portafolis digital d'aprenentatge a l'assignatura del pràcticum a la formació de màster</p>	<p>Marc referencial sobre propostes diferents d'aplicació del portafolis digital d'aprenentatge en el pràcticum a nivell de postgraus</p>		
	<p>Dissenyar i implementar el portafolis digital d'aprenentatge com a eina formativa, integradora i avaluativa dins de l'assignatura de pràcticum al Màster de Direcció i Gestió de Centres Educatius (MDGCE)</p>		<p>Generar i elaborar pautes i directrius per implementar el portafolis com a eina en el pràcticum del MDGCE</p>	<p>Determinar de manera executiva el conjunt d'accions, el pla de treball específic i la distribució de tasques</p>	<p>Qüestionari de satisfacció dels estudiants sobre la planificació de les tasques del pràcticum el taller formatius; els materials</p>	<p>Planificació real i ajustada al calendari del pràcticum</p>
			<p>Organitzar sessions formatives amb l'alumnat del MDGCE sobre l'ús del portafolis en les sessions de seminaris planificades dins del calendari del MDGCE</p>	<p>Taller d'experiències prèvies; vídeos tutorialis; portafolis digitals d'altres ofertes formatives i elaboració de rúbriques</p>		<p>Percentatge de participació dels estudiants al seminari formatiu</p>
			<p>Elaborar orientacions annexes al Pla Formatiu del Pràcticum pels mentors del centres de pràctiques sobre el ús reflexiu del portafolis i la seva aplicació</p>	<p>Reunió explicativa pels mentors/es del centre de pràctiques sobre possibles accions que puguin reforçar l'experiència en l'ús del portafolis segon les característiques del centre i del equip directiu</p>		<p>Nivell de satisfacció dels estudiants respecte a la informació donada sobre tràmits administratius; selecció de centres; guia del portafolis; aspectes previs de preparació del pràcticum</p>
			<p>Fomentar l'aprenentatge actiu i reflexiu als</p>	<p>Tutories de seguiment i</p>		<p>Adequació del portafolis a l'experiència viscuda al centre durant el període de pràctiques.</p>
						<p>Percentatge d'assistència a les</p>

		estudiants el MDGCE.	seminaris actius al llarg de l'assignatura del pràcticum	Cheklist d'assistència i participació activa	tutories voluntàries i opcionals	
		Fomentar el pensament crític i creatiu de l'estudiant			Participació activa i implicació d'estudiant en les tutories i seminaris obligatoris	
				Rúbrica de l'estudiant	Capacitat d'aprofundir en les reflexions individuals i col·lectives	
	Avaluar i valorar a implementació del portafolis digital d'aprenentatge com a eina formativa, integradora i avaluativa per a l'assoliment de les competències específiques i transversals al MDGCE	Dissenyar la recollida d'informació orientada a avaluar el nivell d'assoliment de les competències generals i específiques dels estudiants durant el procés del Pràcticum del MDGCE i a partir del portafolis.	Posada en marxa de les rúbriques	Rúbrica de l'estudiant	Nivell de assoliment de les competències transversal i específiques a partir de l'ús del portafolis digital d'aprenentatge	
		Anàlisi dels continguts generats en els portafolis electrònics especialment dirigit a evidenciar competències adquirides			Capacitat d'aplicar l'experiència viscuda al centre durant el període de pràctiques.	
		Dissenyar i aplicar els instruments de recollida de dades i informació pels estudiants; tutors/es UB; i mentors/es del centre de pràctiques sobre el l'impacte i utilitat de la proposta.	Elaborar un qüestionari pels estudiants per valorar la aplicabilitat del portafolis d'aprenentatge		Qüestionari	Nivell de satisfacció sobre l'ús del portafolis com a eina que permet demostrar les experiències viscudes i reflexionar-hi per construir una experiència única i professionalitzadora útil per a l'exercici de la funció directiva.
			Elaborar un qüestionari pels mentors/es del centre de pràctiques per valorar la aplicabilitat del portafolis d'aprenentatge		Qüestionari	Nivell de satisfacció dels mentors/es del centre de pràctiques sobre l'aplicabilitat de la proposta per conèixer si l'eina és adequada perquè l'estudiant pugui plasmar l'experiència viscuda al centre durant el període de pràctiques.
			Dissenyar grups de discussió entre estudiants; mentors	Grups de discussió	Nivell de satisfacció respecte al contingut de la guia del	

			del centre i tutors UB per valorar l'experiència del pràcticum i la capacitat del instrument com a eina reflexiva		portafolis; avaluació del pràcticum i transferibilitat del pràcticum per una possible utilitat en el futur professional com a directius d'institucions educatives.
		Elaborar d'informes interns i informe final de la proposta	Informe final		
	Proposar els ajustaments necessaris i difondre els resultats obtinguts	Aplicar els ajustaments necessaris per millorar el disseny, aplicabilitat i implementació del portafolis digital d'aprenentatge al MDGCE.			Elements susceptibles de millora per a edicions posteriors de manera que es converteixi en una eina d'utilitat formativa i avaluativa real i útil
		Difondre els resultats en congressos i jornades i publicar un article per difondre la experiència.			

Tabla 1: Graella general

Aquest informe recull les actuacions realitzades, els resultats obtinguts i les propostes de millora futures, amb la finalitat de continuar enfortint la qualitat del Pràcticum i, per extensió, la formació dels futurs equips directius de centres educatius.

FASE I: Anàlisi documental i disseny de la proposta

Entre novembre de 2023 i juny de 2024, es va iniciar una anàlisi documental sobre l'ús del portafolis digital en el pràcticum de postgrau, especialment en la formació de directius educatius. Paral·lelament, es van definir les accions del projecte: tasques dels tutors UB, preparació de materials i planificació de sessions informatives per a estudiants i mentors dels centres.

FASE II: Implementació de la proposta

De setembre 2024 a maig 2025, es desplegarà el portafolis digital als centres de pràctiques. S'hi duran a terme tallers i seminaris explicatius, tutories de seguiment i disseny de rúbriques d'avaluació. L'objectiu és fomentar competències generals i transversals dels estudiants, amb una avaluació contínua del procés i del producte final.

FASE III: Valoració i difusió dels resultats

Entre maig i setembre de 2025, es van recollir dades a través de qüestionaris, entrevistes i grups de discussió amb estudiants, tutors i mentors. Els resultats es van presentar a diferents en fòrums i congressos (FEAEC, CIDUI, REPPE), per compartir l'experiència i obrir-la al debat acadèmic.

FASE IV: Ajustaments de la proposta

Finalment, entre setembre i novembre de 2025, es va fer ajustaments a partir de les

dades obtingudes i l'intercanvi amb altres professionals del pràcticum. Si escau, es podrà revisar el pla docent per millorar l'adquisició de competències en futures edicions del màster.

FASES DE LA PROPOSTA	ACCIONS	CRONOGRAMA	PDI IMPLICATS
FASE 1 Anàlisi documental i disseny de la proposta	Cerca i revisió de material bibliogràfic en bases de dades sobre l'ús del portafolis digital Sessions de treball intern per aprofundir teòricament en el ús, utilitats, modalitats i implementació del portafolis electrònic en la formació de postgrau.	novembre 2023- juny 2024	Comissió de pràcticum; tutors UB; col·laboradors i becari
	Elaborar un marc referencial de diferents propostes en l'ús del portafolis digital d'aprenentatge a l'assignatura del pràcticum a la formació de màster		
Fase 2 Implementació de la proposta	Determinar de manera executiva el conjunt d'accions, el pla de treball específic i la distribució de tasques Taller d'experiències prèvies; vídeos tutorialis; portafolis digitals d'altres ofertes formatives Elaboració de rúbriques per a la seva retroalimentació i avaluació del procés i el producte	setembre de 2024- maig 2025	Comissió de pràcticum
	Reunió explicativa pels mentors/es del centre de pràctiques sobre possibles accions que puguin reforçar l'experiència en l'ús del portafolis segon les característiques del centre i del equip directiu		Coordinadora del pràcticum
	Tutories de seguiment i seminaris actius al llarg de l'assignatura del pràcticum		Tutores UB
Fase 3 Valoració i difusió	Posada en marxa de les rúbriques Anàlisi dels continguts generats en els portafolis electrònics especialment dirigit a evidenciar competències adquirides Elaborar un qüestionari pels estudiants per valorar la aplicabilitat del portafolis d'aprenentatge Elaborar un qüestionari pels mentors/es del centre de pràctiques per valorar la aplicabilitat del portafolis d'aprenentatge Dissenyar grups de discussió entre estudiants; mentors del centre i tutors UB per valorar l'experiència del pràcticum i la capacitat del instrument com a eina reflexiva	setembre 2024- novembre 2025	Comissió de pràcticum
Fase 4 Ajustaments de la proposta	Aplicar els ajustaments necessaris per millorar el disseny, aplicabilitat i implementació del portafolis digital d'aprenentatge al MDGCE. Difondre els resultats en congressos i jornades i publicar un article per difondre la experiència	setembre 2024- novembre 2025	Tot l'equip

Tabla 2: Cronograma de la innovació

4. RESULTATS: QUALITATIUS I QUANTITATIUS I METODOLOGIA EMPRADA

Recollida d'informació i anàlisi de resultats

Amb l'objectiu de valorar la implementació de la proposta de portafolis digital i el seu impacte en el desenvolupament de competències transversals en l'assignatura de pràcticum, s'ha dut a terme una estratègia de recollida d'informació mixta, amb instruments qualitatius i quantitius. Aquesta fase ha permès escoltar les veus dels diferents agents implicats i obtenir una visió rica i contrastada.

- **Qüestionari a ex-estudiants del màster (curs 2023-2024):**

Es va dissenyar i administrar un qüestionari en línia dirigit als estudiants de l'edició anterior del màster, que havien realitzat el pràcticum utilitzant el portafolis digital. L'instrument va recollir informació sobre:

- La percepció del valor formatiu del portafolis.
- L'adequació del seu ús com a eina d'avaluació.
- L'impacte percebut en la seva preparació per a l'exercici professional.
- Els punts forts i febles de la proposta.

- **Grups de discussió** amb equips directius dels centres de pràctiques, tutors de la UB i exalumnes, amb l'objectiu de generar una mirada compartida sobre l'impacte i la transferència del portafolis digital en contextos reals de gestió educativa.
- **Entrevista semiestructurada amb una directora d'escola**, orientada a aprofundir en el rol del lideratge en l'acollida i seguiment dels estudiants en pràctiques, i la percepció del portafolis com a eina per acompanyar-los.

Els resultats obtinguts han permès identificar fortaleeses i àrees de millora, tant en el disseny de la proposta com en la seva aplicació pràctica, i han nodrit la reflexió col·lectiva per a l'ajustament del projecte.

Resultats del qüestionari a l'estudiantat del curs 2023-2024

Amb l'objectiu de valorar l'impacte del portafolis digital en la formació dels estudiants del màster, es va dissenyar un qüestionari adreçat a l'alumnat que va cursar l'assignatura de pràcticum durant el curs 2023-2024. El qüestionari es va distribuir mitjançant Microsoft Forms durant el mes de desembre de 2024, i va comptar amb una taxa de resposta del 70%. El temps mitjà de resposta va ser de 18 minuts i 52 segons.

Perfil dels participants

El perfil dels participants mostra una paritat relativa de gènere (58% dones) i una edat mitjana de 31 anys. Tots els enquestats estaven vinculats professionalment al sector educatiu, predominant el perfil de mestres d'educació primària, tot i que també hi havia pedagogs, psicòlegs educatius i especialistes en àmbits com la inclusió o les matemàtiques. El 42% manifestaven tenir experiència o formació prèvia en direcció

educativa, tot i que només quatre persones havien cursat formacions específiques en aquest àmbit.

Valoració de les accions formatives prèvies (guia, tallers, seminaris)

- El 41,7% considera que la guia del portafolis és clara, tot i que s'observen valoracions dispars: les persones amb experiència prèvia en direcció tendeixen a valorar-la més positivament, mentre que altres critiquen el seu format rígid i excessivament extens.
- El taller formatiu rep una valoració mitjana per part del 33,3% i només el 8,3% el considera del tot útil; això es pot atribuir al fet que molts participants ja tenien coneixements previs en l'àmbit.
- Els seminaris han estat millor valorats, també amb un 33,3% de respostes positives.

Percepció del contingut del portafolis

Respecte a l'adequació dels apartats del portafolis al context de pràctiques, el 33,3% hi està moderadament d'acord i el 16,7% totalment d'acord. No obstant això, també es recullen crítiques a la repetició d'apartats i a la rigidesa de l'estructura, fet que, segons algunes respostes, en dificulta l'enfocament reflexiu.

Utilitat i impacte del portafolis digital

- El 83% dels participants considera que el portafolis digital ha afavorit significativament la reflexió i la compartició d'aprenentatges, consolidant-lo com una eina potent per a l'anàlisi crítica de la pràctica professional.
- El 50% manifesta que els ha ajudat a reflexionar sobre les experiències viscudes durant el pràcticum, i el 66,7% reconeix que ha potenciat la seva creativitat mitjançant l'ús de formats diversos (text, imatge, vídeo).
- El 58,3% destaca beneficis associats al format digital, com l'autonomia, la personalització, la comunicació contínua amb la tutora, i la possibilitat de reutilitzar aquesta eina en l'exercici professional futur.
- El treball col·laboratiu, però, es percep poc fomentat, atès el caràcter individual del portafolis.

Impacte en les competències

Segons les respostes, les competències més desenvolupades han estat:

- La reflexió crítica i la capacitat per integrar nous coneixements (58,3%).
- La comunicació interpersonal i la capacitat d'anàlisi i síntesi (50%).

Pel que fa a les competències específiques vinculades a la funció directiva, destaquen:

- L'anàlisi de rols i funcions directives (50%).
- La comprensió de la normativa educativa (50%).
- L'intercanvi d'experiències professionals amb iguals (41,7%).

Les competències menys desenvolupades han estat:

- La gestió d'equips i recursos (16,7%).
- La col·laboració interdisciplinària i multicultural, en línia amb el caràcter individual del treball.

A més, alguns testimonis qualitius apunten que el portafolis els ha ajudat a millorar aspectes com la gestió del temps, la consciència de les pròpies fortaleeses, i la identificació del seu estil de lideratge:

“Me ayudó a identificar los diferentes estilos de liderazgo que existen en un centro educativo y el tipo de líder que me gustaría ser.” (E10)

5. CONCLUSIONS: SOBRE L'ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS PREVISTOS Y VALORACIÓ DELS IMPLICATS: PDI, ALUMNAT, FACULTAT, ...

Valoració general i propostes de millora

En una escala de 0 a 5, la valoració mitjana del portafolis digital com a eina de formació és de 3,58. Només dues persones el consideren poc útil. Els principals aspectes a millorar identificats pels participants són:

- Reducció de la rigidesa de l'estructura i simplificació dels apartats.
- Increment de la retroalimentació personalitzada durant el procés d'elaboració.
- Incorporació d'experiències més personals i adaptables al context de pràctiques.
- Proposta d'un enfocament més narratiu i flexible, similar a un diari reflexiu.

Conclusió de l'anàlisi del qüestionari

Els resultats obtinguts confirmen que el portafolis digital és una eina valuosa per al desenvolupament de competències directives, especialment en relació amb la reflexió crítica, la capacitat d'anàlisi i la integració d'aprenentatges. Tot i això, s'identifiquen aspectes estructurals i metodològics que caldrà ajustar per maximitzar-ne l'impacte formatiu en futures edicions del màster.

Una estructura més flexible, orientacions més clares i un sistema de retroalimentació continu podrien contribuir a maximitzar el seu impacte formatiu i a fomentar de manera més efectiva el desenvolupament integral de les competències directives.

Grup de discussió

Amb l'objectiu de recollir diverses mirades sobre el desenvolupament i la utilitat del portafolis digital en el pràcticum, es va organitzar un grup de discussió amb la participació d'exalumnes del màster, directores de centre i docents tutors de pràctiques. Aquesta activitat es va dur a terme el 25 de febrer i va tenir un caràcter obert i participatiu, permetent contrastar les experiències des de diferents rols educatius.

Els participants van compartir les seves vivències al voltant del portafolis digital, abordant-ne tant els continguts i la seva estructuració com la seva capacitat per reflectir el procés d'aprenentatge i les competències desenvolupades durant les pràctiques. També es va reflexionar sobre la transferibilitat dels aprenentatges a la pràctica professional i sobre com es podria millorar aquesta eina formativa.

L'espai va ser moderat per una professora del màster que guiava la conversa a partir de quatre blocs temàtics, centrats en els eixos del portafolis, el desenvolupament de competències, la capacitat de la pràctica per afavorir una visió sistèmica i integrada, i finalment, el grau de transferència dels aprenentatges a la pràctica docent o directiva.

Principals idees emergents del grup de discussió

L'anàlisi del grup de discussió ha permès identificar diversos temes clau relacionats amb la vivència i la percepció del portafolis digital com a eina de formació i reflexió en el pràcticum del màster. A continuació es recullen les aportacions més rellevants agrupades per temes:

a. Estructura i funcionalitat del portafolis digital

Les persones participants coincideixen a valorar positivament la proposta del portafolis digital, especialment per la seva capacitat per fomentar una reflexió profunda i ordenar les vivències del període de pràctiques. No obstant això, es posa de manifest que el temps assignat al pràcticum pot resultar limitat per poder observar amb prou profunditat tots els tòpics proposats, especialment en funció del moment del curs en què es duen a terme les estades.

b. Desenvolupament de competències

Tant exalumnes com professorat dels centres destaquen que el portafolis permet prendre consciència de les competències pròpies i evidenciar aprenentatges que sovint passen desapercebuts. Es destaca la seva utilitat per desenvolupar una mirada crítica i reflexiva sobre el lideratge educatiu i la gestió de centres.

c. Transferència a la pràctica professional

Els exestudiants consideren que el portafolis els ha servit com a document de consulta posterior i com a recurs que han pogut traslladar a altres contextos professionals. S'hi reconeix un valor més enllà de l'avaluació acadèmica, tant per al desenvolupament de la identitat professional com per a la construcció d'un projecte de lideratge educatiu propi.

d. Propostes de millora

- Oferir més flexibilitat en l'elecció dels tònics o permetre'n l'adaptació segons el context del centre.
- Ampliar les orientacions per als mentors/es i incloure'ls més activament en el procés formatiu.
- Promoure espais de retorn o presentació del portafolis davant del claustre o equips impulsors.
- Afavorir la retroalimentació entre iguals durant el procés d'elaboració.

Entrevista en profunditat a una directora de centre col·laborador

Com a part del marc empíric qualitatiu del projecte, es va dur a terme una entrevista semiestructurada a una directora d'una escola pública que ha col·laborat activament amb el màster acollint estudiants en pràctiques durant els darrers tres cursos acadèmics.

L'entrevista va tenir lloc el mes de maig de 2025 i es va desenvolupar de manera virtual, amb una durada aproximada d'uns 45 minuts. L'objectiu principal era aprofundir en la seva visió sobre el portafolis digital com a eina d'aprenentatge i avaluació, així com recollir propostes de millora des de la seva experiència pràctica com a directiva i mentora.

L'instrument emprat va ser una guia d'entrevista elaborada a partir dels objectius del projecte, que combinava preguntes obertes sobre els quatre tònics centrals del portafolis (acció directiva, competència digital, educació inclusiva i innovació) amb preguntes de caràcter més obert que permetien explorar aspectes contextuais i pràctics de la funció directiva i la seva relació amb el pràcticum.

Anàlisi qualitativa: entrevista a una directora de centre col·laborador

Percepció del portafolis digital

La directora valora positivament el portafolis digital com a instrument per recollir evidències i fomentar la reflexió de l'alumnat, tot destacant el seu caràcter actualitzat i funcional. A més, subratlla que actua com a substitut del diari de camp i que, si està ben guiat, pot esdevenir un bon full de ruta per a l'observació sistemàtica de la funció directiva.

6. CONTINUÏTAT I ELEMENTS DE MILLORA

Els quatre tònics actuals (acció directiva, competència digital, educació inclusiva i innovació) són pertinents, però suggereix algunes modificacions:

- **Educació inclusiva i acció directiva** són dimensions fonamentals i molt presents en el dia a dia.
- **Innovació** és fàcilment observable si el centre participa en projectes concrets.

- **Competència digital**, malgrat ser molt present als centres, sovint no depèn directament de l'equip directiu, sinó de comissions específiques o de figures com la mentora digital. A més, ja està àmpliament documentada i auditada, fet que en redueix el valor afegit dins del portafolis, segons la seva opinió.

A més, cal proposa afegir una nova dimensió: **el projecte de direcció i la planificació estratègica del centre**, com a elements clau per entendre el lideratge educatiu i contextualitzar el funcionament institucional.

Propostes de millora

- **Retorn del portafolis**: Proposa establir un espai per compartir els resultats del portafolis amb l'equip directiu, com a oportunitat de feedback mutu i com a possible eina útil per al propi centre.
- **Socialització de l'eina**: Considera que l'estudiantat hauria de presentar el seu treball davant l'equip impulsor o el claustre, per tal de convertir l'eina en una aportació real al centre, més enllà del seu valor formatiu.
- **Paper de l'equip directiu en l'avaluació**: Defensa que els equips directius podrien tenir un paper més actiu en la valoració del portafolis, especialment en relació amb la coherència de les anàlisis i la mirada crítica de l'estudiant.

Limitacions observades

Una de les limitacions assenyalades és que l'alumnat només pot observar determinades funcions directives segons l'època de l'any en què fa les pràctiques. Això condiona l'accés a processos clau com la planificació, la gestió econòmica o la preparació de les jornades de portes obertes. Davant d'això, la directora suggereix explorar una modalitat de pràcticum més extensa i distribuïda al llarg del curs.

També apunta que hi ha aspectes fonamentals del dia a dia d'una direcció que difícilment poden ser observats o reflectits en el portafolis, com l'atenció a famílies vulnerables, la gestió de conflictes o la coordinació amb serveis externs. Aquestes tasques, tot i ser essencials, sovint no estan recollides formalment com a funcions directives.

7. DIFUSIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

<p>CONGRESSO CIDUI 2025: Docentes de hoy para la universidad de mañana. Autor/es: Mentado, T.; Mola, M.J.; Sabando, D.; y Arias, D.</p>	 <p>XIII CONGRESSO CIDUI 2025 Docentes de hoy para la universidad de mañana 9, 10 y 11 de julio de 2025</p> <p>"El portafolio digital como herramienta para el aprendizaje de competencias transversales en el Prácticum del Máster en Dirección y Gestión de Centros Educativos"</p> <p>Trinidad Mentado Labao - María José Mola Abadía - Dorys Sabando Rojas - Daniel Arias Jaramillo</p> <p>RIMDA</p>
--	--

